

မဲခေါင်မြစ်အောက်ပိုင်းဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ဝန်ကြီးများအဆင့် အစည်းအဝေးပွဲတွင် အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားခြင်း

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မိုက်ကယ် အာ ပွန်ပဲယိုး
ဆန်တာရာ ဂရန်း
ဘန်ကောက်၊ ထိုင်း
ဩဂုတ် ၁၊ ၂၀၁၉

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ပွန်ပဲယိုး။ ။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးကို ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်းပြောလိုပါတယ်။ ပြီးရင်တော့ အခုလို ဝန်ကြီးများအဆင့်အစည်းအဝေး ဖြစ်မြောက်အောင် ကမကထပြု လက်ခံဆောင်ရွက်ပေးတဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ပြောလိုပါတယ်။ ဒီအစည်းအဝေးက မဲခေါင်မြစ်အောက်ပိုင်းဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ဆောင်ချက်တွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုစာကို ထင်ဟပ်စေမယ့် အစည်းအဝေးလို့ပြောရင်လည်း ရပါလိမ့်မယ်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အနေနဲ့ ပြီးခဲ့တဲ့ ဆယ်နှစ်လုံးလုံး မိတ်ဆွေကောင်းတစ်ယောက်အဖြစ် လက်တွဲဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့တဲ့အတွက်လည်း ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက် မိပါတယ်။ အခုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့လက်တွဲဆောင်ရွက်မှုတွေကြောင့် ပြည်သူပေါင်း ၃၄၀,၀၀၀ လောက်ဟာ ပိုမို ကောင်းမွန်တဲ့ သောက်သုံးရေတွေ ရရှိနေနိုင်ပြီဖြစ်သလို၊ အစိုးရအရာရှိတွေ၊ ဆရာ ဆရာမတွေ၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေ ၃၈၀၀ လောက်ကိုလည်း အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်းတွေပို့ချပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူပေါင်း ၂၇၀၀၀ အတွက်လည်း ရေနဲ့မိလ္လာသန်ရှင်းရေး စနစ်တွေ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်မှု ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့ဖြစ်ပါတယ်။ အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ ရေရရှိတည်တံ့အောင် တိုးတက်လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ရေးအတွက် စီမံကိန်း ၄၅ ခု ခန့်ကိုလည်း နည်းပညာ အဖွဲ့ပေါင်း ၇၅ ဖွဲ့နဲ့ ပံ့ပိုးကူညီမှုပေးနိုင်ခဲ့ပြီးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အခုတင်ပြခဲ့တဲ့အရာတွေက အမှန်တကယ်ဖြစ်မြောက် အောင်မြင်ခဲ့တဲ့အရာတွေဖြစ်ပြီး မဲခေါင်ဒေသခင်းနိုင်ငံမှာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုရဲ့ မိတ်ဆွေကောင်းတစ်ယောက်အနေနဲ့ လက်တွဲဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ဖြစ်ထွန်းလာတဲ့ အောင်မြင်မှုတွေလို့ မှတ်ကျောက်တင်နိုင်ပါတယ်။ မိတ်ဆွေတို့ရဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာနဲ့ လုံခြုံရေးကို ကာကွယ်စောင့် ရှောက်တဲ့နေရာမှာ ဆက်လက်ပံ့ပိုးကူညီသွားမှာဖြစ်တဲ့အပြင် စီးပွားရေးအရ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေဖို့နဲ့ မိတ်ဆွေတို့ရဲ့ ထွန်းကားကြွယ်ဝတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတွေနဲ့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သွားနိုင်ဖို့အတွက်လည်း ပံ့ပိုးကူညီသွားဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ အခုတင်ပြခဲ့တဲ့ရည်မှန်းချက်တွေကို ဒေသတွင်းကိစ္စအဝဝကို အလေးထားလိုတဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့မိတ်ဆွေတွေ၊ မိတ်ဖက်နိုင်ငံတွေနဲ့ မျှဝေဆောင်ရွက်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ အားလုံး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်တဲ့ချဉ်းကပ်မှုပုံစံနဲ့ ကိုယ်ပိုင်မှုနဲ့ ဆောင်ရွက်တဲ့ပုံစံ တွေကို မီးမောင်း ထိုးပြရင်း ဒီနေ့ဝန်ကြီးများအဆင့် ကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်သွားတဲ့ မဲခေါင်မြစ်အောက်ပိုင်းဒေသက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အဖွဲ့ဝင်မိတ်ဆွေနိုင်ငံတွေလည်း ပါဝင်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့လည်း ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ အခုလတ်တလော တွေ့ကြုံနေရတဲ့ အခက်အခဲအတားအဆီးအချို့ကိုလည်း စိတ်မကောင်းစွာနဲ့ပဲ တင်ပြလိုပါသေးတယ်။ မြစ်အထက်ပိုင်းမှာ ရေကာတာတည်ဆောက်မှုတွေကို လက်လွတ်စပယ် ပြုလုပ်လာတာကြောင့် ရေစီးဆင်းမှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေခဲ့ပြီး မြစ်ကြောင်းဟာ ဆယ်စုနှစ်အတွင်း အရည်အသွေး အနိမ့်ဆုံးအခြေအနေအထိ ရောက်လာပြီဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဒါဟာ မြစ်အထက်ပိုင်းမှာ ပိတ်ဆို့တည်ဆောက်လိုတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့ ဆက်နွယ်ပတ်သက်နေတဲ့ ပြဿနာတစ်ရပ်လည်းဖြစ်ပါတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံအနေနဲ့ မြစ်ကြမ်းပြင်ကို သောင်တူးပြီး ခြစ်ထုတ်ပစ်ဖို့ အစီအစဉ်တွေလည်း ရှိနေပါတယ်။ ဒါတင်မက ပိုင်နက်ပြင်ပ မြစ်ကြောင်းလှည့်ကင်းတွေကိုလည်း တရုတ်နိုင်ငံဘက်က လုပ်ဆောင်နေပါသေးတယ်။ မြစ်ကြောင်းကိုအုပ်စိုးနိုင်ဖို့ အတွက် ပေကျင်းရဲ့ ညွှန်ကြားမှုမကင်းတဲ့ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း အသစ်တွေကို ဖန်တီးဖို့အားယူနေတယ်ဆိုတာကိုလည်း ကျွန်တော်တို့တွေ ရှိလာရတာကြောင့် မဲခေါင်မြစ်ကော်မရှင်ကို နိုးနိုးကြားကြားရှိစေဖို့ တွန်းအားပေးထားပါတယ်။ ဒါတင်မကသေးပါဘူး။ လောင်းကစားပိုင်းတွေနဲ့ အထူးစီးပွားရေးဇုန်တွေမှာ အင်အားကောင်းနေတဲ့ အချို့သော ရာဇဝတ်မှုမကင်းတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေကလည်း မဲခေါင်မြစ်ကို မူးယစ်ဆေးဝါးတွေ၊ သဘာဝတောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်တွေသာမက လူတွေကိုပါ မှောင်ခိုကူးသန်းရောင်းဝယ်ဖို့လမ်းကြောင်းအဖြစ် အသုံးပြုလျက်ရှိပါတယ်။

အဆိုပါစိန်ခေါ်မှုတွေသာမက အခြားအခြားသော စိန်ခေါ်မှုတွေကိုပါ ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ဆိုရင် လက်ရှိ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွေကို ဆက်လက်တည်တံ့အောင် ထိန်းသိမ်းရင်း အသစ်အသစ်သော မိတ်ဖက် ဆောင်ရွက်မှုတွေ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် အားထုတ်ပြီး အနာဂတ်ကို မျက်စိရှင်ရှင်နဲ့ ရှုမျှော်ကြည့်နေကြဖို့လိုပါတယ်။ အဲဒီလို ဆောင်ရွက်မှုတွေအတွက်

တစ်တစ်အားဖြစ်စေမယ့် ပဏာမခြေလှမ်းအသစ်တွေကို ယနေ့ကြေညာပေးနိုင်တဲ့ အတွက်လည်း ကျွန်တော့်အနေနဲ့ များစွာဂုဏ်ယူ ဝမ်းမြောက်မိပါတယ်။

အဲဒီ ပဏာမခြေလှမ်းတွေထဲကတစ်ခုကတော့ (JUMP) လို့ခေါ်တဲ့ မဲခေါင်ဒေသဓာတ်အားပေးရေး ဂျပန်-အမေရိကန် မိတ်ဖက် ဆောင်ရွက်မှုဖြစ်ပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ကနဦးမတည်ငွေ ဒေါ်လာ ၂၉.၅ သန်းနဲ့ ဒေသတွင်း လျှပ်စစ်ဖြန့်ဖြူးရေး ကွန်ရက်စနစ်ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရနှစ်ရပ်လုံးက အတော်အတန် ခရီးရောက်အောင် လုပ်ဆောင်ပြီးဖြစ်တဲ့ ဒီအရေးကြီးကဏ္ဍကိုပဲ ကျွန်တော်တို့ဘက်က မိတ်ဖက်ဆောင်ရွက်မှုနဲ့ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ဓာတ်အားပေးဝေရေး လမ်းကြောင်းတွေအတွက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေကြတဲ့ အမေရိကန်ကုမ္ပဏီတွေကို အားပေး ကူညီရာလည်းရောက်သွားပါလိမ့်မယ်။

ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ နောက်ထပ် ဝမ်းပန်းတသာနဲ့ကြေညာချင်တဲ့အချက်ကတော့ မဲခေါင်ဒေသတွင်းနိုင်ငံတွေမှာ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ရာဇဝတ်မှုတွေနဲ့ မှောင်ခိုလုပ်ငန်းတွေကို နှိမ်နင်းပေးနိုင်ဖို့အတွက် ကွန်ရက်ရဲ့ သဘောတူညီမှုနဲ့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက ကနဦးမတည်ငွေ ဒေါ်လာ ၁၄ သန်းကို ပံ့ပိုးကူညီသွားဖို့ စီစဉ်ထား တယ်ဆိုတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒီပဏာမခြေလှမ်းကလည်း တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ လူကုန်ကူးခံရတဲ့ဒုက္ခသည်တွေကို ထောက်ပံ့ကူညီပေးနိုင်ရေး၊ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် မှောင်ခိုကူးသန်းမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ငွေကြေးစီးဆင်းမှုကို ရပ်တန့် စေရေးတို့အတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်မှာဖြစ်တဲ့အပြင် မက်သာဖက်သာမင်းလို စိတ်ကြံ့ရှူးသွပ်ဆေး အမြောက်အများရောင်းဝယ်ဖောက်ကားနေမှုကို နှိမ်နင်းပေးနိုင်မှာဖြစ်ပြီး ရွှေတြိဂံဒေသတွင်းက ဖြစ်ပေါ်လာမယ့် အခြားတရားမဝင်ကိစ္စတွေကိုလည်း ဖြေရှင်းပေးသွားနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုပဏာမ ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် သြစတြေးလျအပါအဝင် အခြားသော ပင်မမိတ်ဖက်နိုင်ငံတွေရဲ့ ရာဇဝတ်မှုနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းတွေကိုလည်း ပံ့ပိုးပေးသွားနိုင်ဦးမှာဖြစ်ပါ တယ်။

ဒီနေရာမှာ နောက်ထပ်အကြောင်းအရာတွေ တင်ပြလိုပါသေးတယ်။ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်စီးဆင်းနေတဲ့ မြစ်တွေအပေါ် စီမံအုပ်ချုပ်နိုင်မှုကို အားကောင်းလာစေဖို့ရည်ရွယ်ပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ယခုနှစ်အနှောင်း ပိုင်းလောက်မှာ အင်ဒို-ပစိဖိတ် ညီလာခံကိုကျင်းပပေးသွားဖို့ရှိပါတယ်။ အဲဒီတွေ့ဆုံမှုကြောင့် မဲခေါင်ဒေသနဲ့ပတ်သက်လို့ ပွင့်လင်းမြင်သာပြီး စည်းမျဉ်းဥပဒေတွေ အခြေခံတဲ့ဆောင်ရွက်ပုံမျိုးကို ပိုမိုအားကောင်းလာအောင် လုပ်ဆောင် ပေးသွားနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနှစ် နိုဝင်ဘာလ ဒီဘန်ကောက်မြို့မှာပဲကျင်းပမယ့် ဒုတိယအကြိမ်မြောက် အင်ဒို-ပစိဖိတ်စီးပွားရေးဖိုရမ်မှာဆိုရင်လည်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အနေနဲ့ မဲခေါင်ဒေသတွင်း နိုင်ငံတွေကို အခြေခံ အဆောက်အအုံ၊ စွမ်းအင်၊ ဒစ်ဂျစ်တယ်ကဏ္ဍတွေမှာ ပံ့ပိုးကူညီပေးသွားနိုင်ဖို့ ပဏာမခြေလှမ်းအသစ်တွေ ချမှတ်သွားဖို့ မျှော်မှန်းထားပါတယ်။ ဒါ့အပြင် မဲခေါင်ဒေသတွင်း ရေလွှမ်းမိုးမှု၊ မြစ်ရေခမ်းခြောက်မှု ပုံစံတွေကို ပိုပြီးထိထိရောက်ရောက် ထောက်လှမ်းသွားနိုင်ဖို့ရာအတွက် ဂြိုဟ်တုမှတစ်ဆင့်ပုံရိပ်ဖမ်းစနစ်ကို အသုံးပြုနိုင်မယ့် စီမံကိန်း အသစ်ကို ရန်ပုံငွေ ပူးတွဲထောက်ပံ့ပေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဝင်ငွေအတန်အသင့်နဲ့ ဝင်ငွေနည်းပါးတဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မဲခေါင်မြစ်အောက်ပိုင်းဒေသ နိုင်ငံတွေအနေနဲ့ကလည်း မဲခေါင်မြစ်ရေနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အချက်အလက်တွေကိုမျှဝေနိုင်မယ့် ပလက်ဖောင်းအသစ် တစ်ခုကို စတင်အသုံးပြုသွားမှာဖြစ်ပြီး မဲခေါင်မြစ်အောက်ပိုင်းဒေသ ပြည်သူ့အကျိုးပြု စီမံကိန်းအသစ် တစ်ခုကိုပါ စတင်ဆောင်ရွက်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့တင်မကသေးပါဘူး။ ACMEC မဟာဗျူဟာ စီမံကိန်းပြည်လည်လှုပ်ရှား အသက်ဝင်လာဖို့အတွက်လည်း အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက ပံ့ပိုးကူညီပေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုဖြစ်လာအောင်ကြိုးပမ်းပေးတဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံကိုလည်း လေးစားဦးညွှတ်ကြောင်း ပြောကြားလိုပါတယ်။

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ပြောကြားလိုတာက ရှေ့လာမယ့် ၂၀၂၀ ခုနှစ်ကို လှမ်းမျှော်ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင်လည်း ဗီယက်နမ်နိုင်ငံက အာဆီယံ ဥက္ကဋ္ဌရာထူးကို တာဝန်ယူဖို့ အလှည့်ကျလာတဲ့ အချိန်ဖြစ်တာကြောင့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မဲခေါင်ဒေသ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးလုပ်ငန်းမှာ ဒီထက်ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ တိုးတက်မှုတွေရရှိလာအောင်လုပ် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွား နိုင်ဖို့ရာ အတွက် အင်မတန်ကောင်းတဲ့ အခွင့်အရေးလို့ဆိုရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ နှစ်စဉ်ဝန်ကြီးများအဆင့် အစည်းဝေးကို ဒီထက်ပိုပြီး အလေးအနက်ထားကာ မဟာဗျူဟာမြောက် ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်သွားနိုင်မှာလည်းဖြစ်ပါတယ်။ မဲခေါင်ဒေသတွင်း နိုင်ငံတွေအနေနဲ့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုလို မိတ်ဆွေတစ်ဦးကို ရရှိထားပြီးဖြစ်သလို အဲဒီအတိုင်းပဲ အစဉ်ထာဝရ လက်တွဲသွားနိုင်လိမ့်မယ်လို့လည်း ယုံကြည်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

###